

Örömet hozó hazatérés

Toró József nagyváradi születésű, Debrecenben élő képzőművész jó néhány esztendeig meghatározó alakja volt a Tibor Ernő Galériának. Ő az alapító tagok egyike, s több évig művészeti vezetője is volt a váradi alkotói csoportnak. Június 20-án nyílt meg egyéni kiállítása a Kanonok sori pincegalériában. A festménytárlat találó elnevezésként a *Hazatérés* címet kapta.

Toró József kísérletező kedvű, új utakat kereső képzőművész. Mind grafikái, tollrajzai, szitanyomatai, mind absztrakt festményei izgalmasak, elgondolkodtatók. Családjával 2004 után települt át Debrecenbe, ott alkot és tanít, és jó szívvel emlékszik a váradi időkre. Legutóbb épp tíz esztendeje, 2012-ben volt egyéni kiállítása a Tibor Ernő Galériában (TEG), akkor grafikákat állított ki. Most, 2022-ben festményeket hozott.

Nagy örömmel várták a régi barátot a Kanonok sori pincegalériában az egykori alkotótársak és a TEG csapatának új tagjai is. Szép számú tárlatlátogató vett részt a vernisszázon, amelyen Csathó Töhötöm, a TEG művészeti vezetője, valamint Puskás István, Debrecen alpolgármestere méltatta a művész munkásságát. A tárlatnyitón Brugós Anikó népdalokat énekelt, Thurzó Sándor József pedig néhány klasszikus zeneművet játszott brácsán. A kiállítást a TEG és a debreceni Partium Ház szervezte a Szent László Napok keretében.

Toró József és karanténképei



A TEG régebbi és jelenlegi művészeti vezetője, Toró József és Csathó Töhötöm

Milyen érzés hazatérni? – kérdeztük a vernisszázon Toró Józseftől. Nagyon-nagyon megható és jóleső – hangzott a felelet. Persze hiányzott néhány néhai jóbarát, akik fizikailag már nem lehetnek jelen a tárlatnyitókon.

„Sokszor képzelem magam ide, a Kanonok sori galériába. Annak idején még Tempfli József váradi római katolikus megyés püspök adott helyet a csapatnak a pincegalériában. Az alakuláskor én voltam a legfiatalabb tagja a társaságnak.” Mosolyogva hozzáfűzte: „Én vagyok a keresztapa.” Merthogy Toró József ötlete volt, hogy a kis független kompánia fölvegye az egykori váradi festőművész, Tibor Ernő nevét. „Eleinte még István bácsi, Tibor Ernő fia is lejárogatott a galériába.”

Sok éve már annak, hogy Toró József életében nagy fordulat történt, és elszakadt Nagyváradtól, de még mindig része a csapatnak... 2012-ben is hazatért egy tárlat erejéig: akkor nyolcévnyi grafikai termését mutatta

Csoportkép alkotótársakkal, meghívottakkal



Fotó: Nyitrai Károly



A kényszerű bezártság ihlette festmények

be. Hogy mit jelent neki a TEG? „A legizgalmasabb emlékem a TEG-ben számomra mindig a kiállítások »fölpítése« volt. Olyankor szerintem minden alkotói energiánkat beleadtuk. Egy-egy tárlat építése mindig fantasztikusan jó érzés. A különféle rendezvények szervezése is mindig közös munka volt. Sokat köszönhetek azoknak a délutánoknak, ott váltunk igazán alkotókká. Sajnos már sokan örökre hiányoznak a csapatból...”

Természetesen a grafika mellett festéssel is foglalkozik. A mostani *Hazatérés* kollekcijába kerültek régebbi, 2004-ben, 2005-ben olajtechnikával készült munkák, valamint újabb kísérletek, egészen friss alkotások is. Most már nagyrészt akrillal dolgozik. Megtalálhatók a kiállítás anyagában a koronavírus-járvány első nagy lezárása idején készített festmények. E karanténképeken föltűnnek

korlátok, építkezéseknél látható fekete-sárga terelőszalagok, csövek, gúzsba kötő vagy ép-penséggel átmeneti megkötöttséget jelző madzagok, zsinegek. Sajátságosan ábrázolja a környezetünkben lévő dolgokat.

Toró József a cívisvárosban is megtalálta a helyét. Olykor a festészetet kicsiny időre fölteszi a szegre úgymond, és grafikákat készít. És persze a pedagógusi munka is fontos számára. Tanít a debreceni Kós Károly Művészeti Szakgimnáziumban és Kollégiumban. A cívisvárosban is kialakult egyfajta kapcsolat az ottani művészekkel. 2017 óta tagja a Magyar Alkotóművészek Országos Egyesületének és a Grafikusművészek Ajtósi Dürer Egyesületének. A Debreceni Képzőművész Céh Egyesületnek is tagja lett. Tanítványait több alkalommal vitte már művésztáborba Sztánára. Rendszeresen részt vesz munkáival a sepsiszentgyörgyi Székelyföldi Grafikai Biennálén.

Puskás István debreceni alpolgármester méltatta mindazt az értéket, amellyel Toró József művészként és tanárként gyarapítja a cívisváros közösségét. Szólt a kompozíciók közötti üzenetéről. Egyfelől kitarulkozás a világ felé, másrészt bezártság és az otthon utáni vágyakozás. Csathó Töhötöm szólt a kiállító művész nagyon is kiforrott, erőteljes kifejezés-világáról, finom ecsetkezeléséről és színhasználatáról, a mindenre odafigyelő ember érzékenységéről, valamint a kemény döntések meghozataláról tanúskodó vonalakról, szalagokról, korlátokról.

Toró József tárlatnyitója ünnep volt. Csakugyan hazatért Váradra.

Tóth Hajnal